

«ФІЛОСОФІЯ НАУКИ»

Викладач – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії

Грицишина Марія Володимирівна

Кількість кредитів - 90 годин / 3 кредити ЄКТС

Місце дисципліни в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти – вибіркова

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Філософія науки» призначена для здобувачів вищої освіти першого рівня «Бакалавр» за спеціальністю: 014 – Середня освіта (географія), (музичне мистецтво); 053 – Психологія; 053-Психологія (практична психологія); 073-Менеджмент; 075 – Маркетинг; 051- Економіка (економічна кібернетика).

Програма навчальної дисципліни «Філософія науки» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувача вищої освіти першого рівня «Бакалавр» зі спеціальності: 014 – Середня освіта (географія), (музичне мистецтво); 053 – Психологія; 053-Психологія (практична психологія); 073-Менеджмент; 075 – Маркетинг; 051- Економіка (економічна кібернетика).

Мета: Курс «Філософія науки» спрямований на засвоєння студентами найважливіших питань філософії науки, взаємозв'язків філософії та науки; ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами філософії наукового пізнання, формування знань у галузі філософії і методології науки, знайомство з практичним застосуванням науково методологічних знань у майбутній професійній діяльності.

У процесі вивчення курсу значна увага приділятиметься методологічним питанням, які є значимими для майбутніх фахівців різних галузей наукового знання. Курс включає основні положення найпоширеніших сьогодні філософських методологій науки.

Завдання:

- забезпечити глибоке засвоєння специфіки філософського осягнення світу, сприяти формуванню високої світоглядно-методологічної позиції студентів
- сприяти застосуванню методологічних положень та принципів у конкретнонаукових дослідженнях (природничих, технічних або гуманітарних) та міждисциплінарних наукових галузях
- ознайомити з основними напрямками та актуальною проблематикою філософії науки, а також, понятійним апаратом методології науки;
- формування культури науковця як складової частини високого рівня професіоналізму.

Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Філософія науки як галузь філософського знання

ТЕМА 2. Наука як предмет філософського дослідження

ТЕМА 3. Генеза та основні історичні етапи розвитку науки

ТЕМА 4. Структура наукового пізнання

ТЕМА 5. Методи наукового пізнання. Класифікація методів

Очікувані результати навчання

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей інтегральних, загальних та спеціальних (фахових).

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в процесі переосмислення наявних знань та/або ІК професійної практики.

Загальні компетентності

(ЗК)

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та усвідомлення специфіки професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна

Програмні результати навчання

(ПРН)

ПРН 1. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін, а також практичної підготовки здатний організувати навчальний процес у ЗНЗ (співпрацю в команді), реалізувати професійно-практичні засади навчання української мови та літератури, керувати пізнавальною діяльністю ЗО, формувати в них предметні компетентності; володіє професійними якостями учителя-філолога; здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуто під час навчання кваліфікацію.

ПРН 2. На основі знань із лінгвістичних дисциплін та історії української мови здатний використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії української мови в ЗНЗ; здатний інтерпретувати й зіставляти мовні явища, виконувати різні види лінгвістичного аналізу; вільно володіє нормами української мови, навичками автоматичного грамотного письма, навичками текстотворення в усіх функціонально-стильових різновидах сучасної української літературної мови відповідно до комунікативної мети та за допомогою стилістичних ресурсів національної мови; здатний демонструвати сформовану мовну й

мовленнєву компетентності в процесі фахової і міжособистісної комунікації, вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень.

ПРН 3. На основі обізнаності з тенденціями розвитку літературного процесу в Україні, специфікою його перебігу в культурному контексті та з творами української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою уміє розрізняти епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української літератури за їх сутнісними характеристиками й на тлі світового письменства, використовувати гуманістичний потенціал української літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України, прилучення його до фундаментальних цінностей людства.

ПРН 4. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін здатний використовувати когнітивні дискурси вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіє методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ПРН 5. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін, а також практичної підготовки здатний застосовувати профільні знання у розробці уроків, проектувати зміст уроків, пізнавальну діяльність ЗО, реалізацію міжпредметних зв'язків; діяльність предметного гуртка, факультативу, створювати елективні курси; аналізувати підручники, посібники, дидактичні матеріали, методичну літературу з метою проектування цілісного навчально-виховного процесу.

ПРН 6. На основі знань із дисциплін психологопедагогічного циклу, а також практичної підготовки здатний застосовувати сучасні педагогічні технології у навчально-виховному процесі; розробляти уроки відповідно до обраної технології навчання.

ПРН 7. В умовах педагогічної діяльності на основі методичної компетентності та аналізу передового педагогічного досвіду здатний шукати нові форми і методи навчання та здійснювати їх апробацію; проводити педагогічний експеримент; розробляти конспекти нетрадиційних уроків; аналізувати психолого-педагогічні особливості ЗО різних вікових груп.

ПРН 8. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української мови (лінгвістичний, мовленнєвий, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах; ефективно спілкується в колективі, науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-діловій сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРН 9. В умовах педагогічної діяльності на основі обізнаності із елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації здатний здійснювати власні емпіричні дослідження (проекти), узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

ПРН 10. В умовах педагогічної діяльності уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати сучасну наукову інформацію, укладати бібліографію, використовувати комп'ютерні технології.

ПРН 11. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін здатний використовувати методи й методики діагностування навчальних досягнень ЗО з української мови та літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення ЗО, підготовки до майбутньої професії; здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх розв'язання.

ПРН 12. В умовах педагогічної діяльності здатний створювати психологічно позитивний клімат для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (ЗО, учителями, батьками та ін.), дотримуватися етичних норм у професійній діяльності та впроваджувати їх в освітній простір і суспільство; взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей; уміє організувати та проводити виховні заходи, предметні олімпіади.

ПРН 13. В умовах педагогічної діяльності уміє організувати роботу відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й у межах функціональних обов'язків вчителя.

ПРН 14. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін має сформоване критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань; керується у своїй діяльності принципами толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу;

ПРН 15. На основі сформованих світоглядних позицій розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; здатний власною державницькою позицією, особистою мовленнєвою культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української мови, літератури, історії виховувати національно свідомих громадян України.

ПРН 16. В умовах педагогічної діяльності здатний доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять; працювати з текстовою, графічною та числовою інформацією за допомогою комп'ютера; використовувати можливості мережевих програмних систем для вирішення теоретичних і практичних завдань у галузі професійної діяльності; вміє користуватися електронними словниками.

ПРН 17. На основі знань із історії й теорії редагування та видавничої діяльності, видавничих стандартів (вибірковий блок 2) здатний застосовувати прийоми загального, літературного та технічного редагування, аналізувати стилістичний та змістовий складники авторського рукопису; відновлювати логічну структуру тексту; здійснювати аналіз видавничих архівів; організувати й підтримувати роботу редакційного осередку; володіє методиками і техніками редагування та коректури тексту.

ПРН 18. На основі знань із професійно зорієнтованих дисциплін (зокрема вибіркового блоку 1) здатний вільно володіти іноземною мовою, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту; використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземної мови, теорії та історії зарубіжної літератури в загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання іноземної мови й зарубіжної літератури

Автономія та відповідальність

(АіВ)

АіВ 1. Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуто під час навчання кваліфікацію;

АіВ 2. Здатний аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми та інші види проблем, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів;

АіВ 3. Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.

Ознайомитись з силабусом та робочою програмою навчальної дисципліни «Філософія науки» можна на кафедрі філософії (ауд. 218).

Очні консультації: середа – 12:45-15:45 (за попередньою домовленістю з викладачем)

Он-лайн консультації: понеділок - вівторок, з 16:00 до 18:00 (за попередньою домовленістю з викладачем)

E-mail викладача: teetet1@ukr.net